

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ**Zonguldak Milletvekili**

İlk olarak Çin'de ortaya çıkan daha sonra pek çok ülkeye yayılan coronavirüs, Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi ilan edilmiştir. Ülkemizde de ilk vaka 11 Mart 2020 tarihinde görülmüştür. 23 günde ülkemizde coronavirüs vaka sayısı dünyada kötü olarak gösterilen pek çok ülkeden çok daha hızlı bir şekilde artış göstermiştir. Son yapılan açıklamaya göre ülkemizde coronavirüs vaka sayısı 15 bin 679'dur. 23 günde 277 vatandaşımız hayatını kaybederken, yoğun bakımda olan hasta sayısı 979 kişiye ulaşmıştır. 692 vatandaşımız ise solunum cihazına bağlıdır. 601 sağlık çalışanımız ise coronavirüse yakalanmıştır. Bu rakamlar virüsün yayılma hızı karşısında alınan önlemlerde ciddi ve büyük eksikliklerin olduğunu göstermektedir.

Coronavirüs ile mücadelede, sağlık çalışanları ön saflarda ve fedakarca mücadele vermektedir. Ancak bugün itibarıyla 601 sağlık çalışanının coronavirüse yakalandığı açıklanmıştır. Görevlerini büyük bir özveri ve fedakarlık ile yapan, kendi yaşamlarını riske atma pahasına hastalarla özenle ilgilenen sağlık çalışanlarının görevlerini sağlıklı ve sürekli olarak yapabilmelerinin ön koşulu kişisel koruyucu donanım malzemelerine sahip olmalarıdır. Ancak bu şekilde sağlık çalışanları hizmet verirken kendisini ve bakım yaptığı hastayı koruyabilir. Nitekim Dünya Sağlık Örgütü, son derece önemli olan bu konuda, 27 Şubat 2020 tarihinde "COVID-19 için kişisel koruyucu ekipmanların rasyonel kullanımı" başlıklı bir rehber yayımlamış ve hastalığın tanı tedavi ve incelenme sürecinde sağlık personelinin kullanması gereken kişisel koruyucu donanımların standartlarını belirlemiştir. Sağlık çalışanlarının hizmet verirken standart koruyucu önlemleri almış olmasının yanı sıra riskin yüksek olduğu alanlarda ek önlemlerin de alınması gerektiği şüphesizdir. Hizmet verdikleri sırada ve devamında ihtiyaç duyulan kişisel koruyucu donanım malzemelerinin virüsün yayılması hızı göz önüne alınarak gerekli ve yeterli miktarda temininin dışında, bu standartlarda devamlılığın sağlanabilmesi için belli miktarda stok da oluşturulması gerekmektedir.

Ancak bu konuda çok ciddi eksikliklerin yaşandığı, kişisel koruyucu donanım malzemeleri eksikliklerinin yapılan resmi açıklamaların aksine bir türlü giderilmediği ifade edilmektedir.

28/4/20

Türk Tabipleri Birliği'nin 23-29 Mart tarihleri arasında yaptığı anket çalışmasına göre; Sağlık çalışanlarının çalışma koşullarındaki olumsuzlukların ve koruyucu ekipman eksikliklerindeki sorunların devam etmektedir. Çalışma sonucunda hazırlanan raporda; kişisel koruyucu donanım malzemelerine erişim sorunu yaşayanların oranı; eldivende yüzde 31, önlükte yüzde 41, tıbbi maskede yüzde 51, tek kullanımlık önlükte yüzde 64, koruyucu gözlükte yüzde 61, N95 maskede ise yüzde 74 olarak belirtilmiştir.

Kişisel koruyucu donanım malzemesi konusunda hala daha çok ciddi bir sorunun yaşandığı yapılan bu araştırma ile çok net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Ülkemizin toplum sağlığı açısından içinde bulunduğu bu yüksek riskli ortama rağmen hala daha kişisel koruyucu donanımların bir türlü giderilememesi çok büyük bir eksikliktir.

Üstelik bu eksiklik sağlık hizmetlerinin her kademesinde yaşanmaktadır. Coronavirüs ile mücadelede her bir sağlık çalışanının üstlendiği görev önemli ve işlevlidir. Çünkü sağlık hizmetleri bir bütünün ayrılmaz parçalarıdır. Doktorundan hasta bakıcısına, hemşiresinden güvenliğine, sekreteryadan yemekhaneye kadar her bir sağlık çalışanı olağanüstü bir gayret ile salgınla mücadele etmektedir. Ancak bu olağanüstü gayrete rağmen, yaşanan sorunların çözülmemesi kaygı vericidir.

Bu süreçte, hastanelerin hemen hemen hepsinde temizlik, yemekhane, görüntüleme ve laboratuvar hizmetlerinde taşeron şirket üzerinden çalışan işçiler de çok büyük risk altındadır. İş güvencelerinin olmaması nedeniyle 4/D'li ve taşeron şirket çalışanları sorunlarını da dile getirememektedir. Salgın nedeniyle iş yükleri çok artmıştır. Hastalarla doğrudan teması çok fazla olan sekreteryaya, güvenlik, laboratuvar, temizlik gibi alanlarda hizmet veren işçilerin kişisel koruyucu ekipmanları yoktur. Bu kişilerin koruyucu ekipmanı olmadan çalıştırılması, hem çalışanların sağlığı hem de toplum sağlığı açısından büyük bir risk teşkil etmektedir.

Hastanede koruyucu ekipmanı olmadan çalışan bir sağlık görevlisine virüsün bulaşması, virüsün dağılım hızını arttıracak gibi, sağlık hizmetlerinde de aksamaya neden olacaktır. Asgari ücretin biraz üzerinde ücretler karşılığında insan üstü bir çaba ve özveri ile hastanelerde hasta bakıcı, temizlikçi gibi görevlerde hizmet veren bu işçilerimiz coronavirüsle toplumsal mücadelenin önemli bir parçasıdır. Ancak bu mücadelede en fazla yalnız bırakılan ve önemsenmeyen kesim de maalesef onlar olmuştur. Doktor, hemşire gibi çalışanlara son düzenlemeler ile yapılan ilave ödemelerden de, bu sağlık çalışanları yararlandırılmamışlardır.

Kişisel koruyucu donanım malzemesi ile ilgili olarak herhangi bir eksikliğin olmadığı söylenmiş, ancak coronavirüs bulaşan sağlık çalışanı sayısının da 601 olduğu açıklanmıştır. Yapılan açıklama ile örtüşmeyen bu rakam sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanlarının sağlanmadığının en somut göstergesidir.

28/4/20

Günden güne ağırlaşacağı öngörülen ve dünyadaki diğer ülkelerle yapılan kıyaslamalarda önümüzdeki günlerde çok daha ağır ve olumsuz durumların ortaya çıkabileceği uyarısı yapılan ülkemizde sağlık sektörünün ayrılmaz parçaları olan doktorundan temizlik işçisine, hemşiresinden hasta bakıcısına kadar tüm sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipmanları ile ilgili eksiklikleri giderilmelidir. Olağanüstü bir dönemde, olağanüstü koşullarda çalışan bu kişilere, üstlendikleri toplumsal sorumluluğun karşılığı olarak Bakanlığınızın da aynı özen ve sorumluluğu taşıması gerekmektedir.

Ailelerinden uzakta, kendilerinin ve sevdiklerinin sağlığını riske atmak pahasına çalışan bu kişilere Bakanlığınızın çok daha fazla sahip çıkması gerekmektedir. Tüm sağlık çalışanlarına yetecek kadar kişisel koruyucu donanım malzemesi derhal temin edilmeli, risk altında olan bu kişilere düzenli olarak test yapılmalıdır. Coronavirüs ile mücadelede en büyük görevi üstlenen sağlık çalışanlarının hayatlarını riske atacak her eksiklik coronavirüs ile mücadelenin zayıflayarak etkisizleşmesi gibi çok ağır bir sonuca neden olacaktır.

Bu çerçevede;

- 1)Türkiye genelinde kişisel koruyucu donanım malzemeleri konusunda yaşanan eksikliğin nedenleri nedir?
- 2) 11 Mart 2020 tarihinde önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Bakanlığınızdan kaç hastane ve sağlık kuruluşunca, ne kadar kişisel koruyucu donanım malzemeleri talep edilmiştir? Bakanlığınızca bu talebin ne kadarı karşılanabilmiş ve hangi hastanelere, ne kadar kişisel koruyucu donanım malzemeleri gönderilmiştir?
- 3)Türkiye genelinde coronavirüs mücadelesinde hizmet veren sağlık çalışanlarının ne kadarının kişisel koruyucu donanım malzemesi Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenen standartta karşılanabilmiştir?
- 4) Şu anda ülkemizde eldiven, maske, önlük, koruyucu gözlük gibi kişisel koruyucu donanım malzemelerinin üretimin yapıldığı kaç merkez vardır? Bu merkezlerin günlük üretim miktarları ne kadardır?
- 5) Hastane ve sağlık kuruluşlarına gönderilen kişisel koruyucu donanım malzemesi miktarı belirlenirken, hastane ve sağlık kuruluşlarının her biriminde görev yapan hastalarla doğrudan teması çok fazla olan sekreteryaya, güvenlik, laboratuvar, temizlik gibi alanlarda hizmet veren sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu donanım malzemeleri de hesaplanmakta mıdır? Şu anda bu sağlık çalışanlarına maske, eldiven, önlük, koruyucu gözlük vs. gibi kişisel koruyucu donanım malzemesi verilmekte midir? Verilmiyorsa sebebi nedir?

28/4/21

6) Hastalığın bu gün geldiği aşama itibarıyla, coronavirüs ile mücadelenin daha uzun zaman devam edeceği de öngörüldüğünden bütün sağlık çalışanları için, kişisel koruyucu donanım malzemesi bakımından yeterli stok var mıdır? Stok varsa, her bir malzeme miktarı ne kadardır? Bu malzemelerin stok sayısını artırmayı düşünüyor musunuz?

7) Hastalığın yayılmaması için çok test yapılması son derece önemlidir. Bu durum gözetilerek, fedakarca görev yapan ve büyük risk altında bulunan sağlık çalışanlarının tamamına periyodik ve düzenli test yapılmakta mıdır? Yapılmıyorsa ne zaman periyodik ve düzenli olarak test yapılacaktır?